

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 027113 21 Uvp
Banja Luka, 1.2.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Svjetlane Knežević, kao članova vijeća, uz učešće Mire Mačkić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Republike Srpske (u daljem tekstu: tužiteljica), zastupane po Pravobranilaštvo R. S., protiv rješenja broj: ... od 30.6.2020. godine Uprave... (u daljem tekstu: tužena), u predmetu izmjene pravosnažnog rješenja, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 U 027113 20 U od 15.4.2021. godine, u sjednici vijeća, održanoj dana 1.2.2023. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 U 027113 20 U od 15.4.2021. godine se preinačava, na način da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je odbijena tužba, izjavljena protiv uvodno označenog akta tužene, kojim je odbijena žalba tužiteljice, izjavljena protiv rješenja Područne jedinice B., broj: ... od 27.4.2020. godine. Tim rješenjem je, u tački 1. dispozitiva, ispravljen propust brisanja zabilježbe u katastru nepokretnosti, u „V“ listu lista nepokretnosti broj 791 K.O. B., pod rednim brojem 1, na k.č. br. 1094 i 372/1, u dijelu koji se odnosi na zabranu otuđenja i opterećenja, na način da se ista briše, a u tački 2. dispozitiva je odbijen prijedlog tužiteljice za izmjenu rješenja Komisije za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima, broj: ... od 27.11.2017. godine, u dijelu kojim se zahtijeva izmjena utvrđenog prava zajedničke svojine, upisane u list nepokretnosti broj 791 K.O. B.

U obrazloženju pobijane presude se navodi da je osporenim aktom pravilno žalba odbijena, te da je osnov za postupanje prvostepenog organa član 140. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 6/12, 110/16 i 62/18, u daljem tekstu: Zakon), na osnovu koga se otklanjaju svi propusti i nedostaci koji su nastali u toku postupka osnivanja katastra. Sud je podržao razloge osporenog akta, navodeći da u situaciji kao što je predmetna, kada nepokretnosti koje se izlažu po starom premjeru odgovaraju nepokretnostima koje su dijelom upisane kao opštenarodna imovina, a dijelom kao svojina fizičkih lica, pravilno je da se utvrđuje pravo zajedničke svojine, uz pokretanje upravnog postupka za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa kod nadležnog upravnog organa.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužiteljica pobija njenu zakonitost zbog povrede zakona i povrede propisa o postupku koje su od uticaja na rješenje stvari. Ističe da je odlukom Ustavnog suda Republike Srpske, broj: U-6/17 od 28.2.2018. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 22/18) utvrđeno da odredbe člana 85b. stava 1. tačke v) i stava 3. Zakona, koje regulišu pitanje utvrđivanja prava zajedničke svojine na uzurpiranom zemljištu, nisu u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske, te da prvostepeni organ nije postupio u skladu sa navedenom odlukom. Navodi da je prvostepeni organ svoju odluku zasnovao na članu 140. Zakona i konstatovao da se radi o grešci, odnosno nedostatku ili propustu o upisanim pravima na nepokretnostima, iako se u konkretnom slučaju radi o brisanju zabilježbe zabrane otuđenja i opterećenja na nepokretnostima, kao i brisanju upisa zajedničke svojine. S tim u vezi ističe da je podnesen prijedlog za izmjenu, a ne ispravku rješenja, s obzirom da je isto doneseno u skladu sa neustavnom odredbom, zbog čega su organi uprave, kao i sud, bili u obavezi da o tom prijedlogu odluče u smislu člana 69. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 104/11 i 92/12). Ukazala je na pet presuda Okružnog suda u Banjaluci, navodeći da je tim presudama, u identičnim pravnim situacijama, taj sud uvažio tužbe, te smatra da je nejasno zašto je u ovom predmetu odlučeno na drugačiji način. Predložila je da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači, tako da se tužba uvaži i osporeni akt poništi.

U odgovoru na zahtjev tužena je ostala kod razloga sadržanih u obrazloženju osporenog akta, uz prijedlog da se zahtjev odbije.

Zainteresovana lica, B. B., M. B., M. T., G. B., B. B. i J. Z., nisu dostavila odgovore na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, na osnovu odredbe 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta proističe da je u postupku izlaganja za K.O. B. Komisija donijela rješenje broj: ... od 27.11.2017. godine, kojim je, tačkom 1. dispozitiva, utvrđen sadržaj nepokretnosti u PLN broj 791 K.O. B., koji se sastoji od zemljišta označenog kao k.č. broj 372/1 i 1094 i objekata na tim parcelama. Na navedenim nepokretnostima je, tačkom 2. dispozitiva tog rješenja, utvrđeno pravo zajedničke svojine u korist M. B. iz B. i R. S., a tačkom 3. dispozitiva upisana je zabilježba o uzurpantu M. B. i zabilježba zabrane otuđenja i opterećenja, dok je tačkom 4. dispozitiva naloženo da se u katastar nepokretnosti K.O. B., izvrši upis podataka o nepokretnostima i nosiocu prava na nepokretnostima, kako je to navedeno u tačkama 1. do 3. rješenja, uz određenje u tački 5. dispozitiva da je PLN broj 791 K.O. B. sastavni dio tog rješenja.

Dana 3.9.2018. godine tužiteljica je podnijela prijedlog za izmjenu navedenog rješenja Komisije, navodeći da je odlukom Ustavnog suda Republike Srpske broj: U-6/17 od 28.2.2018. godine utvrđeno da član 85b. stav 1. tačka v) i stav 3. istog člana Zakona nije u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske, ukazujući na sadržinu člana 69. stava 1. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske. Postupajući po navedenom prijedlogu, prvostepeni organ je rješenjem broj: ... od 27.4.2020. godine, ispravio propust brisanja zabilježbe u katastru nepokretnosti, u “V“ listu LN broj 791 K.O. B., pod rednim brojem 1, na k.č. broj 1094 i 372/1, u dijelu koji se odnosi na zabranu otuđenja i opterećenja na nepokretnostima, na način

da se ista briše, te odbio prijedlog tužiteljice za izmjenu rješenja Komisije broj: ... od 27.11.2017. godine, u dijelu kojim se zahtijeva izmjena utvrđenog prava zajedničke svojine upisane u LN broj 791 K.O. B. Protiv tog rješenja tužiteljica je izjavila žalbu, koja je osporenim aktom odbijena, uz obrazloženje da je za predmetne nepokretnosti stupio na snagu katastar nepokretnosti i da je po prijedlogu jedino moguće i logično postupanje u postupku održavanja katastra nepokretnosti, na način da se, ukoliko postoje uslovi za izmjenu stanja, to stanje otkloni kao propust, nedostatak ili greška, u smislu člana 140. Zakona. Pobjanom presudom je odbijena tužba protiv osporenog akta, iz već navedenih razloga.

Pogrešan je zaključak nižestepenog suda da je osporeni akt pravilan i zakonit, kako to osnovano tužiteljica ističe u zahtjevu.

Odredbom člana 68. stava 1. Zakona o Ustavnom sudu je propisano da zakoni, drugi propisi i opšti akti, koji na osnovu odluke Suda prestaju da važe, ne mogu se primjenjivati na odnose koji su nastali prije dana objavljivanja odluke Suda, ako do toga dana nisu pravosnažno riješeni, dok je stavom 2. istog člana propisano da se propisi i drugi opšti akti, doneseni za izvršenje zakona, propisa i drugih opštih akata koji su na osnovu odluke Suda prestali da važe, neće primjenjivati od dana objavljivanja odluke suda, ako iz odluke proizlazi da ti akti nisu u saglasnosti sa Ustavom ili zakonom.

Odredbom člana 69. stava 1. Zakona o Ustavnom sudu je propisano da svako kome je povrijeđeno pravo konačnim ili pravosnažnim pojedinačnim aktom donesenim na osnovu zakona ili drugog propisa i opšteg akta, koji je na osnovu odluke Suda prestao da važi, ima pravo da traži od nadležnog organa izmjenu tog pojedinačnog akta, a stavom 2. istog člana je propisano da se prijedlog za izmjenu konačnog ili pravosnažnog pojedinačnog akta iz stava 1. ovog člana može podnijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja odluke u "Službenom glasniku Republike Srpske", ako od dostavljanja pojedinačnog akta do donošenja odluke Suda nije prošlo više od godinu dana, dok je stavom 3. propisano da odluka Suda iz stava 1. ovog člana predstavlja razlog za ponavljanje postupka pred organom koji je donio konačni ili pravosnažni pojedinačni akt.

Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske broj: U-6/17 od 28.02.2018. godine, objavljenom dana 15.03.2018. godine u "Službenom glasniku Republike Srpske", broj: 22/18, utvrđeno je da član 85b. stav 1. tačka v) Zakona, kojim je propisan način na koji Komisija u toku postupka izlaganja podataka utvrđuje pravo na nepokretnosti za koju se utvrdi da predstavlja uzurpaciju društvene, odnosno državne svojine, odnosno u situaciji kada ustanovi da uzurpirano zemljište nije obilježeno na terenu i da se dopunskim premjerom ne može odvojiti od zemljišta u svojini uzurpanta, kao i stav 3. istog člana, kojim je propisano da se u „V“ listu privremenog lista nepokretnosti za nepokretnosti iz stava 1. ovog člana upisuje zabilježba zabrane otuđenja i opterećenja, nisu u saglasnosti sa ustavnim principima o zaštiti prava svojine garantovanih Ustavom Republike Srpske, te članom 1. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju.

Kako je tužiteljica, prijedlogom od 3.9.2018. godine, tražila izmjenu, a ne ispravku rješenja od 27.11.2017. godine, koje je doneseno primjenom neustavne odredbe člana 85b. stava 1. tačke v) i stava 3. Zakona, to je prvostepeni organ, odnosno tužena bila u obavezi da predmetni zahtjev razmotri i o istom odluči, u smislu člana 69. Zakona o Ustavnom sudu, a ne na način kako je to učinjeno prvostepenim rješenjem, odnosno osporenim aktom.

Dakle, prvostepeni organ i tužena nisu odlučili na način zahtijevan prijedlogom za izmjenu rješenja, već kao da se radi o ispravci greške, na način da su ponovo obrazlagali razloge donošenja rješenja čija se izmjena, a ne ispravka traži, zbog čega se osporeni akt ne može ni ispitati, što predstavlja razlog da se osporeni akt poništi, pa je predmetnu tužbu valjalo uvažiti i osporeni akt poništiti.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi su ostvareni razlozi iz odredbe člana 35. ZUS, pa se zahtjev tužiteljice uvažava i pobijana presude preinačava na osnovu odredbe člana 40. stava 1. i 2. ZUS, jer su ostvareni razlozi iz člana 10. tačke 2. ZUS za poništenje osporenog akta. Zbog navedenog će tužena ponovo odlučiti o žalbi tužiteljice, vodeći računa o pravilnoj primjeni materijalnog prava, na koje joj je ukazano ovom presudom.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić